

Pienistä kokeiluista kohti sujuvampaa työarkea

9.11.2026

TyhyTeko-hankkeen (TyhyTeko – Työhyvinvointia ja tuottavuutta marata-alalle tekoälyn ja robotiikan avulla) nopeissa kokeiluissa tarkastellaan, miten tekoälyä ja robotiikkaa voidaan hyödyntää matkailu- ja ravintola-alan mikro- ja pk-yritysten päivittäisessä työssä. Kokeilut tuovat esiin uuden teknologian mahdollisuuksia työn sujuvoittamiseen, ajankäytön tehostamiseen ja henkilöstön työhyvinvoinnin tukemiseen. Samalla tunnistetaan käyttöönottoon liittyviä haasteita, kuten ajan ja osaamisen rajallisuutta sekä epävarmuutta tekoälyn turvallisesta ja vastuullisesta käytöstä. Yritysten kokemukset korostavat käytännönläheisen ohjauksen, selkeiden käyttöohjeiden ja asiantuntijatuen merkitystä uusien ratkaisujen käyttöönotossa.

Teknologian hyödyntäminen alkaa yrityksen omista tarpeista

Tekoälyn mahdollisuudet ovat laajat, ja erilaisia tekoälysovelluksia hyödynnetään yhä useammissa työtehtävissä. Matkailu- ja ravintola-alan mikro- ja pk-yrityksissä keskeinen kysymys on kuitenkin hyvin käytännöllinen: miten uutta teknologiaa voitaisiin hyödyntää juuri oman yrityksen arjessa?

Pienissä yrityksissä kehittämistyötä tehdään usein päivittäisen työn ohessa, eikä uusien työkalujen kartoittamiseen ja opetteluun välttämättä ole riittävästi aikaa tai muita resursseja. TyhyTeko-hankkeen yrityskokeiluissa pyritään vastaamaan näihin haasteisiin tarjoamalla yrityksille mahdollisuus tutustua tekoälyn ja robotiikan ratkaisuihin asiantuntijoiden tukemana.

Nopeiden kokeilujen tavoitteena on madaltaa teknologian käyttöönoton kynnystä. Yritykset pääsevät

testaamaan erilaisia työkaluja käytännön työtehtävissä ja arvioimaan niiden soveltuvuutta omaan toimintaansa. Lähtökohtana on, ettei teknologian hyödyntämisen tarvitse alkaa laajasta kehittämisprosessista. Ensimmäinen askel voi olla yksittäisen, aikaa vievän tai toistuvan työtehtävän tunnistaminen ja siihen soveltuvan ratkaisun kokeileminen. Yrityksissä toteutettavat kokeilut ovat käynnistyneet kuluvat syksyn aikana ja jatkuvat vuoden 2026 loppuun saakka.

Tekoälyn mahdollisuuksia viestinnästä perehdytykseen ja työn suunnitteluun

TyhyTeko-hankkeen nopeissa kokeiluissa tekoälyn hyödyntämismahdollisuuksia tarkastellaan yritysten arjesta tunnistettujen tarpeiden pohjalta. Kokeiltavat ratkaisut liittyvät erityisesti viestintään, perehdytykseen, työn tehostamiseen sekä robotiikan ja valmistusteknologian hyödyntämiseen. Tekoälyä voidaan kokeilla esimerkiksi verkkosivujen ja sosiaalisen median sisältöjen suunnittelussa, hakukoneoptimoinnissa, perehdytysmateriaalien tuottamisessa sekä tarjousten laatimisen tukena.

Kokeilujen avulla selvitetään, millaisissa työtehtävissä teknologia voi vähentää rutiininomaista työtä, helpottaa päivittäisiä tehtäviä ja vapauttaa aikaa asiakaspalveluun sekä muihin osaamista vaativiin työtehtäviin. Teknologian soveltuvuutta on tärkeää tarkastella yrityskohtaisesti, sillä ratkaisujen hyödyllisyys riippuu työtehtävistä, toimintaympäristöstä ja henkilöstön tarpeista.

Kokeilemisen helppous ja selkeät ohjeet tukevat käyttöönottoa

Yksi nopeiden kokeilujen keskeisistä havainnoista liittyy uusien työkalujen käyttöönoton helppouteen. Pelkkä teknologian saatavuus ei riitä, vaan käyttäjän tulee ymmärtää työkalun käyttötarkoitus ja osata soveltaa sitä omassa työssään. Selkeät ja käytännönläheiset ohjeet helpottavat uuden teknologian omaksumista. Kun työkalun käyttötarkoitus, käytön vaiheet ja mahdolliset rajoitukset kuvataan konkreettisesti, henkilöstön on helpompi tutustua sen käyttöön ja arvioida sen hyödyllisyyttä.

Ravintola-alan mikro- ja pk-yrityksissä ohjeistuksen merkitys korostuu, sillä käytettävissä ei välttämättä ole erillistä teknologia-asiantuntijaa. TyhyTeko-hankkeessa kehitetään työkalujen lisäksi niiden käyttöä tukevia ohjeita ja tukimateriaaleja. Yritysten kokeiluista saadut kokemukset auttavat tunnistamaan, millaista ohjeistusta ja asiantuntijatukea tarvitaan teknologian sujuvaan käyttöönottoon.

Turvallinen ja vastuullinen käyttö osana yrityksen toimintaa

Nopeissa kokeiluissa nousevat esiin myös tekoälyn turvalliseen ja vastuulliseen käyttöön liittyvät kysymykset.

Yrityksissä on tärkeää ymmärtää, millaisia tietoja tekoälypalveluihin voidaan syöttää, miten tuotettujen sisältöjen oikeellisuus varmistetaan ja mitä tietoturvaan ja tietosuojaan liittyviä asioita käytössä tulee huomioida. Erityisesti pienissä yrityksissä näiden kysymysten selvittäminen voi olla haastavaa ilman riittävää osaamista tai asiantuntijatukea.

TyhyTeko-hankkeessa turvallista ja vastuullista käyttöä tuetaan laatimalla tekoälyohjeita, joissa käsitellään muun muassa tekoälyn turvallista käyttöä, kielimalleja, kehotteiden eli promptien kirjoittamista, käännöksiä sekä tekoälyavustajia ja agentteja. Tekoälyn hyödyntäminen edellyttää yksittäisten työntekijöiden osaamisen lisäksi yrityksen yhteisiä toimintatapoja. Selkeät pelisäännöt auttavat henkilöstöä ymmärtämään teknologian mahdollisuuksia ja rajoituksia sekä käyttämään uusia työkaluja turvallisesti. Vastuullinen käyttö onkin tärkeää huomioida jo kokeilujen suunnittelussa ja uusien toimintatapojen kehittämisessä.

Nopeat kokeilut mahdollistavat oppimisen aidossa työympäristössä

TyhyTeko-hankkeen nopeissa kokeiluissa yritykset tutustuvat tekoälyn ratkaisuihin omien työtehtäviensä ja toimintaympäristöjensä näkökulmasta. Tarkoituksena ei ole ottaa käyttöön teknologiaa vain sen uutuusarvon vuoksi, vaan selvittää, millaisia käytännön hyötyjä sillä voidaan saavuttaa. Kokeilut tarjoavat mahdollisuuden arvioida työkalujen toimivuutta, käytettävyyttä ja soveltuvuutta ennen mahdollisia laajempia käyttöönottopäätöksiä.

Samalla kokeilut mahdollistavat yritysten ja asiantuntijoiden välisen vuorovaikutuksen. Yritysten kokemusten perusteella tunnistetaan työkalujen vahvuuksia, kehittämistarpeita sekä tilanteita, joissa tarvitaan lisäohjeistusta tai muuta tukea. Näin saadaan käytännön tietoa siitä, millaiset teknologiaratkaisut vastaavat alan yritysten tarpeisiin ja miten niiden käyttöönottoa voidaan helpottaa.

Pienistä kokeiluista kohti pysyviä toimintatapoja

TyhyTeko-hankkeen nopeiden kokeilujen kokemukset osoittavat, että teknologian hyödyntämisessä kannattaa lähteä liikkeelle pienistä ja selkeästi rajatuista kehittämiskohteista. Uuden työkalun kokeileminen yksittäisessä työtehtävässä tarjoaa mahdollisuuden tutustua teknologiaan ilman, että koko yrityksen toimintatapoja tarvitsee muuttaa kerralla.

Kokeilujen merkitys ei rajoitu pelkästään teknologian toimivuuden arviointiin. Ne voivat vahvistaa henkilöstön osaamista, lisätä ymmärrystä uusista mahdollisuuksista ja rohkaista tarkastelemaan totuttuja työskentelytapoja uudesta näkökulmasta. Jokainen kokeiltu ratkaisu ei kuitenkaan välttämättä sovellu yrityksen käyttöön. Myös tämä on arvokas havainto, sillä kokeilujen avulla voidaan välttää tarpeettomia hankintoja ja kohdentaa kehittämistoimenpiteitä tarkoituksenmukaisemmin.

Teknologian hyödyntämisen onnistumista ei siten tule arvioida ainoastaan sen perusteella, otetaanko kokeiltu

työkalu pysyvään käyttöön. Olennaista on myös se, mitä kokeilusta opitaan ja miten saatua tietoa voidaan hyödyntää yrityksen toiminnan kehittämisessä.

Kokeiluista saadut havainnot tukevat TyhyTeko-hankkeen kehittämistyötä

TyhyTeko-hankkeen nopeat kokeilut tuottavat arvokasta tietoa tekoälyn ja robotiikan mahdollisuuksista sekä niiden käyttöönottoon liittyvistä haasteista. Kokemuksissa korostuvat erityisesti yrityslähtöisyys, käytännönläheinen ohjaus ja osaamisen kehittämisen merkitys. Kokeiluista saadut havainnot muodostavat tärkeän pohjan hankkeen muulle kehittämistyölle ja uusien teknologioiden hyödyntämisen edistämiselle.

Kokeilujen keskeisenä ajatuksena on, että teknologian tulee palvella ihmistä ja työn arkea. Tekoälyn ja robotiikan todellinen hyöty syntyy siitä, miten ne voivat helpottaa päivittäisiä työtehtäviä, tukea henkilöstön osaamista ja luoda edellytyksiä sujuvammalle ja hyvinvoivemmalle työarjelle.

TyhyTeko – Työhyvinvointia ja tuottavuutta marata-alalle tekoälyn ja robotiikan avulla -hanke on Euroopan unionin osarahoittama

TyhyTeko-hankkeen verkkosivut:

- Jyväskylän ammattikorkeakoulu: https://www.jamk.fi/fi/projekti/tyhyteko/tyhyteko-tyokalut
- Seinäjoen ammattikorkeakoulu: https://projektit.seamk.fi/kestavat-ruokaratkaisut/tyhyteko/

Taina Seppälä-Kolkka
Asiantuntija, TKI, Kestävät ruokaratkaisut
SEAMK